kitle

BEKO'da yetkiyi Maden–iş aldı

Referandum mücadelesi bir kere daha başarıya ulaştı

DSİK Genel Kurulu ertelendi

DİSK'in 9.12 Şubat tarihleri arasında yapılması kararlaştırılan genel kurulu, 21 Mayıs 1975 gününe ertelenmiştir. Erteleme kararının DİSK'e yeni katılan ve katılmak üzere olan sendikaların da genel kurulda temsil edilmelerinin gerekli olduğu görüşünün DİSK Yürütme Kurulunda ağırlık kazanması ile alındığı bildirilmektedir. DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker, erteleme gerekçesine ek olarak, «Mayıs 1975'e kadar ülke çok önemli siyasi gelişmelere sahne olacaktır. Seçim konusunda berraklık doğacaktır. Seçimlerde izlenecek tutumun tesbitinin Genel Kurula bırakılması gerektiği görüşündeyiz. Bu yüzden de erteleme eğilimi ağırlık kazandı» demiştir.

TEKSTİL SENDİKASI İLHAN PELİN FİRMASINDA GREVE BAŞLADI

Tekstil İşçileri Sendikası, İlhan Pelin fabrikasında işverenin tutumu üzerine grev uygulamasına geçmiştir. İşveren firmanın değiştiğini ileri sürerek greve engel olmaya çalışmıştır.

Sendika yöneticilerinin yaptığı açıklamaya göre, sendika bu işyerinde toplu sözleşme yetkisini almış, ancak işveren bir oyunla, firma, değiştirerek bu hakkı ortadan kaldırmıştır. Daha sonra iki kere toplu sözleşme yetkisi bir kere de grev kararı, işverenin firma değiştirme davranışına girdiği için uygulanamamıştır. Sendika tarafından alınan dördüncü yetki sonunda, grev uygulamasına geçilmiştir.

Grevci işçiler, greve firma değiştiği için karşı çıkan patronu yeni işçi almak ve çocuk işçi çalıştırmakla suçlamışlar, sonuna kadar direnmekte kararlı olduklarını bildirmişlerdir.

Temel sendikacılık bilgileri

Örgütlenme: 3

Konuya girmeden şunu belirtmekte yarar var : Karşımızda iki sorun bulunacaktır. Bir yandan, sendikanın yönetiminde genel olarak devrimci bir kadro vardır, ancak aynı kadronun içine sızmış, yada tasfiye edilememiş karşı devrimci unsurlar, yada pasifist, uzlaşmacı, işçi sınıfından kopmuş küçük burjuva unsurlar bulunmaktadır. Öteyandan yönetimdeki devrimci kadro sendikal mücadelenin, siyasi mücadeleden ayrılmazlığını, ancak onunla bütünlük ve anlam kazanacağını kavramamış olabilir. Sendikalist bir sapmanın somut belirtileri ile ekonomik örgütü, siyasi bir örgütün işlevleriyle de donatmak (sakatlamak) eğiliminde olabilir. Bu durumda da sendikal mücadeleyi sosyalizmin bilimine uygun olarak sürdürmek ve yönlendirmekle görevli olan kadroların özel bir «örgütlenme» yöntemine başvurmaları gerekecektir.

İlkin, sendikadaki devrimci olmayan unsurlarla, devrimci unsurların doğru bir değerlendirmesi ve ayrımı yapılmalıdır. Sürdürülecek mücadele bütün sınırlar zorlanarak —bazı konularda eleştirilerimize, suçlamalarımıza hedef olan— devrimci yöneticilerle ortak mücadele etmenin yolları aranmalıdır. Bu basit bir taktik manevra değil, ekonomik örgütlerde, siyasi farklılaşmaları ön plana çıkarmaksızın mücadele etme ilkesinin bir gereğidir. Mantığımız «düşmanımın düşmanı dostumdur» formülündeki gibi kısa erimli hedefleri amaçlayan kısır bir akıl yürütme olmamalıdır. Ekonomik örgütlerde aramızdaki farklar ne olursa olsun bütün devrimci unsurların burjuvaziye, demokratik hakları kısıtlamak isteyenlere karşı omuzumuza mücadele etmeleri gerekir. Bu bir ilkedir.

Şimdi bu genel ilkeden sonra, bu tür bir örgütleme çalışmasında izlenecek yola gözatalım. Örgütlenme çalışmasının ilk hedefi temsilcilerdir. (Tekrar belirtelim : Bir sendikal çalışmanın, sendikal örgütlenmenin ilkelerinden, yöntemlerinden sözediyoruz). Sendikanın genel merkez yönetimi ne kadar süzülmüş, devrimci kadroların elinde olursa olsun, işyeri temsilcileri fabrikada işçilerin her anlamda bilinçli ve fedakar önderleri olamadığı sürece, sendikal çalışmanın hedeflerine ulaşmasında daima aksayan bir yan bulunacaktır. Keza Sendika içindeki devrimci olmayan unsurların tasfiyesi, dar klik oyunlarıyla, kongre hileleri ile (bunlar devrimci amaçlarla yapılmış olsa bile) değil, doğrudan doğruya tabandan fışkırıp gelen bilinçli unsurların «örgütlenmesi» ile gerçekleşmelidir. Keza tabanın sendika yönetimine ağırlığını koymasının tek ve sağlıklı yolu budur.

Sözünü ettiğimiz örgütlenme çalışmasında son olarak sendikalarda siyasi mücadele — ekonomik mücadele bütünlüğünün sağlanmasının da mutlaka örgütlenerek başarılacağına işaret etmek gerekiyor. İşçi sınıfının siyasi örgütünün güdümünü, yönetimini ve denetimini kabul etmeyen bir sendikalist sapma, ucu bucağı olmayan tartışmalarla, gittikçe artan karşılıklı kemikleşme ve suçlamalarla değil, tabandan fışkırıp gelen devrimci dalganın «örgütlenmesi» ile önlenecektir. Üç sayıdır sürdürdüğümüz sendikal örgütler yazılarında, asıl anlatılmak istenen de budur.

İstanbul'da 600 işçinin çalıştığı BEKO Teknik işyerinde sürdürülen sendika seçme özgürlüğü, Referandum mücadelesi başarıya ulaştı. Geçtiğimiz hafta, sarı Cevher-İş sendikasını kabul etmeyen ve işyerinde toplu sözleşme yetkisinin üyesi bulundukları DİSK Maden-İş'e verilmesini isteyen Beko işçileri, yetki uyuşmazlığına karar verecek olan 8. İş mahkemesi önüne gelmişler ve burada kararı beklerken polis tarafından zorbalıkla dağıtılmak istenmişlerdi. Gözaltına alınan ağır şekilde dövülen işçiler olmuştu.

İşçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesinin, zorbalıkla, copla, dayakla durdurulamayacağının, yıldırılamayacağının bir örneği daha BEKO'da verildi.

İşçilerin kararlı direnişleri ve sendikalarına sahip çıkmaları sonucunda, 8. İş mahkemesi BEKO Teknik'te «gizli oy açık sayım»la referandum yapılmasına, işçilerin kendi istedikleri sendikayı özgürce seçmelerine karar verdi ve daha da önemlisi bundan sonra benzeri uyuşmazlıklarda «aynı yolun izlenmesi» mütalaasını belirtti. Ayrıca, yetki konusunda Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne sahte giriş fişleri ibraz ettiği için sarı Cevher-İş hakkında soruşturma açılmasını da istedi.

Bu karardan sonra Cevher-İş sendikası Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne müracaat ederek Maden-İş sendikasının toplu sözleşme çağrısına itirazını geri aldı ve referandumdan kaçtı. Böylece sahteciliği ve güçsüzlüğü bir kere daha ortaya çıkmış oldu.

BEKO Teknik'teki durum ve İş mahkemesinin kararı işçilerin kararlı mücadelelerinin ve başarıyla sürdürülen referandum mücadelesinin yeni bir zaferidir.

Sermaye bir adım daha gerilemiş, Referandum hakkına bir adım daha yaklaşılmıştır. İş mahkemelerinin son günlerde sık sık almaya başladıkları, yetki konusunda işçilerin oyuna başvurulması kararları bunun kanıtıdır.

Kimtaş işçilerinin direnişi zafere ulaştı

İzmir'de, Urla yolu üzerindeki Kimtaş Kireç Sanayii'nde çalışan işçilerin, sarı sendika ihanetinden kurtulup kendi seçtikleri sendikaya, DİSK'e bağlı Keramik İş sendikasına geçme mücadeleleri yiğitçe sürüyor.

Sendikal eylem yüzünden patronun işten çıkardığı 9 arkadaşlarının durumunu protesto, ve yeniden işe alınmaların sağlamak için direnişe başlayan işçilere, işveren 17 Ocak günü çıkışlarını verdi. Yani işyerinde çalışan 47 işçiyi toptan işten atmış oldu. 18 Ocak Cumartesi günü, Kimtas işçileri, İzmir'de DİSK'e bağlı çeşitli sendikaların işçileri Urla'da bir yürüyüş yaptılar, Yürüyüşe bine yakın işçi katıldı. Yürüyüşten sonra, işçiler topluca İzmir Hasan Tahsin anıtı önüne geldiler ve 18 Kimtaş işçisi burada ölüm orucuna başladı.

Sermayenin gaspettiği haklarını almak için, işçi dayanışması için Kimtaş işçilerinin ölüm orucu sürüyor, 22 Ocak günü iki işçi bayılarak hastahaneye kaldırıldı. Arkadaşları mücadelelerini ölüme kadar sürdüreceklerini, bu mücadelenin sadece Kimtaş işçilerinin Kimtaş patronuna karşı mücadelesi değil, bütün işçilerin, işçi sınıfının mücadelesi olduğunu söylediler.

Ancak, Hasan Tahsin anıtı önünde ölüm orucunu sürdürmekte olan işçilerin sömürü ve baskıya karşı kitlelerin gözleri önündeki bu direnişlerinden korkanlar telaşa kapıldı ve 23 Ocak günü polis ölüm orucundaki işçileri zorla hastahaneye kaldırdı, Fakat daha sonra, işveren, işçilerin işe geri alınmalarını kabul etti, Direniş boyunca, İzmir TSİP örgütü ilyeleri başta olmak üzere diğer mahalli demokratik kuruluşlarda işçilerle dayanışma gösterdiler, TSİP genel merkezi direnişin başarıyla bitmesi için göreve koştu, İşçilerin işe alınması, başta kendi aktif direnişleri ile sosyalist ve demokratik güçlerin yeni bir başarısıdır,

Almanya'daki işçi yürüyüşü burjuvaziye yeni bir ihtardır

Uluslararası tekelci sermayenin, emperyalist burjuvazinin, işçileri bölme oyunu, Almanya'nın büyük işçi kentlerinde bir kere daha bozuldu, Geçtiğimiz hafta içinde Hamburg ve Danstang'da onbinlerce Türk, Alman, İtalyan ve Yunan işçisi, hep birlikte, kendi dillerinden aynı sloganları tekrarlayarak, kol kola, tek bir vücut halinde yürüdüler. İşçi sınıfının bölünmezliğine, dünya işçilerinin birliğine ve halkların kardeşliğine yeni bir örnek daha verdiler.

İşsizlik paralarının derhal ödenmesini isteyen çeşitli ülkelerin işçilerinin «İşsizlik parası derhal ödensin», «bürokrasiye son» ve benzeri pankartlar taşıyarak Hamburg ve Danstang'da yaptıkları gösterilerin Almanya'nın diğer şehirlerine de yayıldığı, Alman ve yabancı işçilerin diğer bölgelerde de ortak gösteriler düzenledikleri, bu gösterilerde Alman işçilerle yabancı işçilerin tam bir dayanışma içinde bulundukları burjuva haber ajansları tarafından bile korkuyla itiraf ediliyor.

Kapitalist dünyanın büyük bir bunalıma sürüklendiği, işsizliğin çığ gibi arttığı bir dönemde, emperyalist burjuvazi kendi anavatanlarındaki işçi sınıfının mücadelesini pasifleştirmek ve hedef şaşırtmak için, yerli işçilerle yabancı işçileri bölmeyi; yerli işçilere işsizliğin sebebi olarak, kapitalist düzeni değil de yabancı işçileri göstermeyi planlıyordu. Ancak, emperyalist burjuvazinin bu oyunu da artık sökmüyor. Dünya işçi sınıfı, işçi sınıfının uluslararası birliğini ve bütünlüğünü korumaya azimli ve kararlı olduğunu, bunun tarihi görevi olduğunu gösteriyor.

Almanya'da Alman, Türk, Yunan, İtalyan işçilerinin ortak hareket ve gösterileri sadece bir başlangıçtır. Uluslararası tekelci sermayenin, emperyalist burjuvazinin çanları çalmaya, oyunları sökmemeye başlamıştır artık.

Çemişgezek'te Jandarma baskısı

Çemişgezek ilçesi Payam köyü halkı, çeşitli binaların duvarlarına yazılan devrimci ve T.S.İ.P.'i övücü sloganlar yüzünden baskı altına alınmıştır. Köyde sol sempatizanı veya devrimci olarak bilinen kişiler, jandarma tarafından köyden 10 km. uzaklıktaki karakola götürülerek orada çeşitli baskılara maruz bırakılmışlardır.

Payam'da bazı köylülerin biraraya gelerek açmış oldukları ve köye büyük yarar sağlayan un değirmeni, M.H.P. yanlısı kişilerin köyün ekonomik uyanışını ve ortaklaşa davranma eğilimlerini engele. (Devamı 5. sayfada)

Çukurova Plâstik işçilerinden selâm var :

«Grevde kıldık karar patron pes deyinceye kadar»

Geçtiğimiz sayılarda Çukurova Plastik İşçilerinin örgütlenme haberini vermiştik. Çukurova Plastik İşçileri kararlı mücadelelerini aralıksız sürdürdüler. İşverenin bütün baskılarını boşa çıkardılar. İşyerinde sözleşme yetkisine sahip olan Lastik-İş Sendikası İşvereni üç defa sözleşme görüşmelerine çağırdı. Fakat işveren çağdışı bir davranışla işçi örgütünün çağrısına gelmedi. Bu durumda işçilerin grev hakkı doğmuş oldu.

Durumu görüşmek üzere toplanan lastik işçileri, hiç ummadıkları bir olayla karşılaştılar: Hemen hemen Mersinde kurulu bütün işyerlerinden bir çok işçi, toplantıya, hiç de çağrılı olmadıkları halde gelmeye başladılar. Sendika yöneticileri toplantıyı açtıktan sonra işçiler işverenin tutumunu kınadılar, Yapılan yoklamada oybirliği ile grev kararı alındı. Bunun üzerine işçiler:

«Düğüne gider gibi greve gideceğiz, artık işverene vereceğimiz cevap tek kelimedir: GREV. Hem de patron pes deyinceye kadar grev...» dediler.

Daha sonra diğer işyerlerinden gelen işçiler söz aldılar. Bir işçi şunları söyledi.

«Kardeşler, zannetmeyin ki bu grev sadece sizin, 50 lastik işçisinin grevidir. Hayır, bunu ancak patronlar isteyebilir. Bu grev hepimizin grevidir. Bu grev gıda, kimya, maden, basın, cam, inşaat işçilerinin grevidir. Biz işçiler hepimiz kader ortak insanlarız. Hepimizin anası, babası mutlaka ya işçidir ya da yoksul bir köylü. Hepimiz gecekondularda otururuz, çocuklarımız birbirine karışmıştır. Eczaneler ağzına kadar dolu olduğu halde biz hastalıktan kırılırız, kitapçılar (Devamı 5, sayfada)

YÜZLERCE ÖĞRETMEN MAAŞINI ALAMADI

Mersin KİTLE Bürosu

Silifke TÖB-DER Şubesinin gazetemize yaptığı açıklamaya göre, 500'den fazla İlkokul öğretmeni 1974 yılına ait Ara (Devamı 5, sayfada)

Fransız Kültür Derneği personeli direnişe geçti

Ankarada Fransız Kültür Derneğinde çalışan 13 işçi, Perran Pora ve Hüseyin Bektaş adındaki arkadaşlarının Sendikal mücadele yapıyor gerekçesiyle işveren tarafından işten çıkarılmasını protesto etmek ve arkadaşlarını tekrar işe aldırmak için 21-1-1975 günü direnişe geçmişlerdir.

Direnişe geçen işçiler işverene bir protokol imzalatmak, direnişlerini kamuoyuna ve emekçi halkımıza duyurmak için, işyerinde kendi durumlarını ve işçi sınıfımızın haklı mücadelesini dile getiren birçok pankartlar asmışlardır. Sıkı Yönetim bazı pankartların kaldırılmasını istemiş ve Emniyet Müdürlüğüne gerekli talimatı vermiştir. Emniyetten olduğunu söylen Zeki adında bir polis iş yerine gelerek bazı pankartları indirmiş ve bir zabıt tutarak üzerinde «İşçiyiz bilinçliyiz», «İşçiyiz güçlüyüz Devrimde öncüyüz», «En devrimci Sınıf işçi sınıfıdır», «İş Ekmek, Hürriyet; Faşizme nihayet», «Teşkilatsız sınıf köle sınıftır» yazılı pankartları alarak iş yerinden ayrılmıştır. Hemen akabinde gelen bazı polisler yine zabıt tutacağız gerekçesiyle içeri girmek istemiş, tüm bina sivil ve Toplum polislerinin kordonu altına alınmış, saat 19.00 da polisler iş yerine girmiş ve içerde bulunan 13 işçiyi ve Sosyal-İş Sendikası Ankara şube Sekreteri ve Yönetim Kurulundan bir kişiyi tutuklamışlardır. İş yerinde görevli iki işçide yarım sat sonra polisler tarafından alınarak emniyet müdürlüğüne götürülmüşlerdir.

Sendikal hakları ve işçi sınıfı dayanışması için direnen işçilerin azmini zorbalık kıramayacaktır.

AKHİSAR KİTLE BÜROSU AÇILDI

Tarım işçilerinin, yarı proleter ve yoksul köylülüğün yoğun olduğu ilçelerden Akhisar'da KİTLE bürosu açılmıştır. Büromuzun Akhisar adresi şöyledir: *Reşatbey Mah. 192/1 Akhisar.* Gazetemiz sahip ve sorumlu müdürü Akhisar Kitle bürosunun sorumlusu olarak *Ali Rıza Kaner* arkadaşa yetki belgesi vermişlerdir.

TSİP Sivas örgütü bir bildiriyle olayı kınadı

Turhal işçileri sarı sendika zincirini kıracaktır

Turhal Kitle Bürosu Bildiriyor

Turhal Şeker Fabrikası'nda, işverenin her yıl uyguladığı bir oyun vardır. Bu oyun yıllardır bilinir, uygulanır, ama yine de önüne geçilmez, geçilemez.

Bu oyun, kadrosu gelen işçilerin, kadroya geçmelerinden bir iki gün önce, işten toplu olarak çıkartılmalarıdır.

Bu iş mevsiminde de kadrosu gelen vasıflı ve vasıfsız 975 işçinin, kadroya geçmeleri gereken süreden birkaç gün önce çıkışları verilmiş, bu işçiler işten çıkartılmıştır. 975 işçi açlığa ve işsizliğe terkedilirken, yerlerine yeni işçilerin alımına da, her yıl olduğu gibi, başlanmıştır. Turhal'da, herkes, çıkartılan işçilerin yerine alınan yeni işçilerin de, gelecek kampanyanın başlangıcında aynı şekilde işten çıkarılacaklarını bilmektedir.

Türk-İş'e bağlı sarı Şeker-İş sendikası, şimdiye kadar bu açık ve çirkin oyuna ses çıkarmamıştır. Çıkarmaya da niyetli değildir. Bütün sarı sendikalar gibi Şeker-İş de işçinin haklarını korumak için değil, işçiyi işverene satmak ve işçiden kesilen aidatlarla sendika ağaları beslemek için kurulmuştur.

Turhal Şeker Fabrikasında işçiler, «mesai» adı altında 12 saat çalıştırılmakta, bu 12 sat çalışma karşılığında asgari ücret olan 40 lira almaktadırlar. İşte kadrosu gelen işçiyi işten atma oyunu, bu ağır sömürü düzeninin devam etmesi içindir.

İşçilerin işten çıkartılmasının başladığı şu günlerde, TSİP Sivas İl Teşkilatı işçilere bir bildiri dağıtarak bu oyunu kınamıştır. Bildiride şöyle denmektedir:

Turhal Şeker Fabrikasında çalışan

İŞÇİ KARDEŞLERİMİZ...

Sizler bir lokma ekmek için köyünüzden, toprağınızdan kopmuş emekçilersiniz. Köyünüzde bulamadığınız ekmeği şehirlerde, kasabalarda aramak umuduyla buralara kapılandınız. Ancak bu umut işverenin ve onun sözcüsü, *Satılmış Şeker-İş Sendikasının* elinde olduğu için, AÇLIK ve İŞSİZLİK sizin için bitmemiştir. Boynunuzu eğdiniz, onların baskısına ses çıkarmadığınız müddetçede bu oyun her yıl tekrarlanacaktır.

KARDEŞLER...

İş kanununa göre 8 saat çalışmanız gerekirken, insanlık dışı şartlar altında 12 saat gülünç bir ücretle çalıştırılıyorsunuz. Çünkü bu kanun işverenlerin çıkarına hizmet eden bir kanundur. Bunuda unutmayalım.

KARDEŞLER...

Bir günde ambarlar dolusu şekeri ürettiğiniz halde sizleri istedikleri an işten atıyorlar

KARDEŞLER...

Yıllardır ekmeğimiz üstüne oynanan bu oyun bu yıl gene sahneye konuluyor.

Bu oyun bu yıl 975 işçi kardeşimizin üzerine oynanıyor.

(Devamı 5, sayfada)

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

Yıl: 1 Sayı: 44
28 Ocak 1975
HAFTALIK SOSYALİST GAZETE
200 Kuruş. Salı günleri yayınlanır

Faşist cinayeti protesto için onbinler ve onbinler yürüdü

O öldü, Güneşe gömüldü.

Ardından yürüyen, kenetlenmiş elleriyle, omuz omuza Kerim Yaman'ın ardında yürüyen kırk bin devrimci, yurtsever, işçi sınıfı sosyalisti, demokrasi savaşçısı haykırdı:

Bir Kerim ölür, bin Kerim doğar!

Bin Vedat, bin Taylan, bin Battal, bin Mehmet, bin Hüseyin, bin Şahin doğduğu gibi.

Bir ucu Sirkeci'ye vardığı sırada, bir ucu Beyazıt Meydanı'ndan henüz yola çıkan onbinlerce devrimci tek bir yumruk olmuş, faşizme karşı, dev bir yumruk olmuş haykırıyordu:

İş, ekmek, hürriyet! Faşizme nihayet!

Sesler yankılanıyordu. Şili'den, Yunanistan'dan, Vietnam'dan, Kamboçya'dan, İspanya'dan, Güney Afrika'dan, kuzeyden, güneyden, doğudan, batıdan yankılanıyordu:

İş ekmek, hürriyet, faşizme nihayet!

Emperyalist uşağı faşist komando çetesinin kara namlularından fırlayan bir kurşunun saflarımızdan çekip aldığı Kerim Yaman'ı uğurlarken onbinler haykırdı:

KERİM YAMAN

Kahrolsun Amerika!

Yedi iklim dört bucaktan halklar yankıladı bunu:

Kahrolsun Amerika!

Gözyaşlarının değil, devrimin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin zaferine inancın ışıldadığı gözleriyle onbinler Kerim Yaman'ın ardından haykırdı:

Katil Sermaye!

Kavel'den, Demir Döküm'den, İsdemir'den, Erdemir'den, Gamak'tan, Gıslaved'den, Derby'den, Haymak'tan, Arçelik'ten, Singer'den, Murgul'dan, Divriği'nden, Epengle'den, Enboy'dan, BEKO'dan, İpraş'tan, Zonguldak'tan yankılandı:

Katil Sermaye!

Onbinlerce Kerim Yaman haykırdı:

Halklar kardeştir!

Viranşehir'den, İzmir'den, Ardahan'dan, Edirne'den yankılandı:

Halklar kardeştir...

Kerim Yaman öldü. Güneşe gömüldü.

Beyazıt Meydanı'nda toplanan on binlerce yurtsever, işçi sınıfı sosyalisti, devrimci, ilerici, TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan, TÖB - DER İstanbul Şubesi Başkanı, Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası Genel Başkanı, İYÖKD ve Meslek Odaları temsilcilerinin ağızlarından temsilcilerinin ağızlarından bir kere daha faşizmi lânetlediler. Bir kere daha asıl hedefin işçi sınıfı ve emekçi halk olduğu vurgulandı.

Yürüyüş 15.30'da başladı. Sirkeci'ye varıldığında saat 17.00 idi. Kerim Yaman'ın tabutunu taşıyan arabavapurunun cephesinde dev bir bez pano kaplıyordu:

Bağımsızlık ve Demokrasi Mücadelesi için birleşelim!

Sonra bayrak yarıya indi. Sonra limandaki gemiler düdüklerini çalmaya başladılar. Devrimciler, kahpe kurşunlarla vurulan Kerim Yaman'a en son görevlerini yerine getiriyorlardı: Bir dakika süreyle herkes, her şey sustu. Saygıyla sustu.

Kerim Yaman öldü. Güneşe gömüldü.

Assubay eşlerinin direnişi zorla dağıtıldı

Son günlerde kamuoyunda yankı bulan olaylardan biri de assubayların yan ödemelerle ilgili *hak arama* talepleri olmuştur.

İlk kez Mürted üssündeki assubayların işbaşı yapmaması ile başlayan ve gazetelere yansıyan olayın, İzmir, Eskişehir, Malatya, Diyarbakır ve Urfa'da da benzer şekilde tekrarlandığı yine gazeteler tarafından bildirilmektedir.

Yan ödemelerin tesbitinde *assubayların mağdur duruma düştüğünü* belirten Assubay eşleri Türkiyenin çeşitli yerlerinde yürüyüş yapmak istediler. Bu yürüyüşler tamamen yasal olduğu halde emniyet kuvvetleri tarafından kanunsuz olarak dağıtılmak istendi. Ankara, İzmir, Merzifon ve Urfa'da assubay eşlerinin ve çocuklarının yaptıkları yürüyüşü emniyet kuvvetleri zor kullanarak dağıttı, panzer tanklarına ve coplara başvurdu. Bütün yürüyüşlerde gözaltına alınanlar oldu. Olayların duyulmaması için çaba harcandığı halde assubay eşlerinin assubayların haklarını korumak ve ezilmelerini protesto etmek için yaptıkları yürüyüşler kamuoyuna yansıdı.

Kitlelerin uyanışı ve hareketliliği bütün toplum kesimlerinde sürüyor. Egemen güçlerin çıkmazı hergün biraz daha derinleşiyor. Böyle zor yoluyla veya sansür yöntemleriyle *güneşi balçıkla sıvama* gayretleri egemen güçlerin aczinden başka bir şey değildir.

Vietnam halkı tarihe yeni sayfalar yazıyor

Güney Vietnam ve Kamboçyada uzun yıllardır emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı kurtuluş mücadelesi yürüten kurtuluş kuvvetleri, gericilerin Cenevre barış anlaşmasını defalarca ihlâl etmeleri üzerine, birkaç hafta önce hem Güney Vietnam da hem de Kamboçyada saldırıya geçtiler. Kurtuluş kuvvetleri Güney (Devamı 5, sayfada)

Bütün demokrat güçler göreve

TSİP'in faşizme karşı güçbirliği çağrısı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, anti faşist güçbirliği saflarında yer alması gereken tüm siyasal kuruluş, sendika, meslek örgütü, demokratik yayın organları ve diğer ilerici ve demokratik örgüt, dernek, birlik ve kuruluşlara aşağıda metnini verdiğimiz «faşizme karşı güçbirliği çağrısı»nı göndermiştir.

«İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın ekonomik, demokratik, siyasal mücadelesini engellemeye yönelik uygulamalar, yurtsever gençliğimize karşı, hergün yeni bir cinayete varan faşist saldırılar, Doğu Anadolu'daki emekçi köylüler üzerinde, toplu katliamlara varan şoven baskılar gitgide yoğunlaşıyor; demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki keyfi engellemeler günden güne artıyor.

Yerli yabancı mihraklardan, demokrasi ve halk düşmanı gizli servislerden yönetilen, emperyalizm ve yerli ortaklarının açık faşizm özlemlerinin maşası ve tahrikçisi faşist saldırganlar, saldırılarını, çeteler halinde dolaşarak işledikleri cinayetlerini, resmî kolluk kuvvetlerinden ve yetkililerden de güç ve destek alarak sürdürüyorlar.

Kendilerine «komando» adını veren bu saldırgan güruhun, bu katiller çetesinin, kimler tarafından hangi amaçlarla yönetildikleri ve kimlikleri açıkça ortadayken; polis ve emniyet güçleri, faşist saldırganları sağ-sol çatışması diye göstermeye çalıştıkları bu olaylarda, ilerici, devrimci, yurtsever ve sosyalistleri gözaltına alıyor, karakollarda hırpalıyor ve saldırganlarla açık işbirliği yapıyor.

Meclisten güven oyu bile almamış, tekelci sermayenin kısa vadeli çıkarlarının uygulayıcısı olan bir hükümet, bütün bu katliamlar, cinayetler saldırılar, Anayasa ihlalleri, anti demokratik uygulamalar karşısında seyirci kalıyor.

Demokrasi düşmanlığının, faşizm özlemlerinin, faşist saldırıların, işçi sınıfımızı, emekçi halkımızı, yurtsever gençliğimizi, aydınlarımızı, tüm demokrat güçleri aynı şiddetle tehdit ettiği şu günlerde, ortak ve somut hedefler etrafında, bütün demokrat güçlerin güçbirliği acil ve ertelenmez bir görevidir, Nedenleri ve ardındaki düşünceler ne olursa olsun, demokratik güçlerin bölünmesinden sadece hakim sınıflar ve faşist saldırganlar yararlanır. Tarih bize, faşizm karşısında zaaf ve yenilginin temelinde, demokrasi ve özgürlükten yana güçlerin aralarındaki ikinci dereceden çelişkileri ön plana çıkartıp, faşizme karşı birleşik cepheyi örgütleyememiş olmalarının bulunduğunu gösteriyor,

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, keyfi anti demokratik uygulamalara, faşist saldırılara, saldırganlara ve onlara müsamaha edenlere, ve kısıtlı burjuva demokrasisinin anti demokratik yasa hükümlerine karşı, aşağıdaki ilkeler ve hedefler etrafında somut bir güçbirliği önerisi getirmektedir.

Bu güçbirliğinin oluşturulması, programı, ilkelerin genişletilmesi ve öncelikleri saptanması, eylem biçimlerinin ortaya konması güçbirliğinde yer alacak demokratik örgüt ve kuruluşların ortak karar ve ortak çabalarıyla mümkün olacaktır.

Partimiz, böyle bir güçbirliği çalışması içinde bulunması gereken bütün kuruluşları, bu güçbirliğinin örgütlenmesini sağlamak amacıyla bir ilk toplantıya çağırmayı görev bilmektedir.

Böyle bir güçbirliğinde yer alacak kuruluşların ilk görüşmeyi yapacakları ve programlarının tesbit edecekleri ilk toplantı günü için 7 Şubat 1975 Cuma günü saat 14.00 de Basın-İş Sendikası toplantı salonunu öneriyoruz.

- **Faşist kuruluş ve uygulamalar kaldırılmalı ve cezalandırılmalıdır**
- Ülkü Ocakları ve benzeri faşist yuvaları kapatılmalıdır.
- Faşist kuruluşların, sermaye örgütlerinin, dolaylı dolaysız olarak resmî yardım görmeleri engellenmeli, malî kaynakları kontrol edilmelidir.
- Toplum Polisi teşkilâtı kaldırılmalıdır.
- Sıkıyönetim derhal sona ermeli, emekçi halk ve demokratik güçler üzerindeki bu tehdit kaldırılmalıdır.
- Doğu halkı üzerindeki şoven, militarist, faşist uygulamalar sona erdirilmeli; en son somut olaylardan, katliamlardan başlayarak, sorumluları en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.
- İdam cezası kaldırılmalıdır.
- 12 Mart sonrası faşist uygulamalardan sorumlu herkesten hesap sorulmalıdır.
- Cezaevlerindeki bütün siyasî tutuklu ve mahkûmlar derhal salıverilmelidir.
- Devlet Güvenlik mahkemeleri kaldırılmalı, şimdiye kadar aldıkları kararlar iptal edilmelidir.
- **Bütün anti-demokratik keyfi uygulamalar sona ermelidir**
- Karakol dayağı; karakolda, İnzibatta dayak ve keyfi muamele sona ermelidir.
- Göz altı ve sorgu sırasında İŞKENCE uygulamasına son verilmeli, sorumluları, konunlardaki en ağır cezayla cezalandırılmalıdır.
- Demokratik ve yasal siyasal eylemler sırasında (bildiri dağıtma, afişleme, direniş, yürüyüş vb.) Emniyet kuvvetlerinin kişileri tutuklamaları ve karakollara götürmeleri şeklindeki kanunsuz uygulama derhal sona ermelidir.
- Rüşvet uygulaması, ile en şiddetli biçimde mücadele edilmelidir.
- Jandarma ve komando zulmüne son

(Devamı 5, sayfada)

Önceleri öğrenci boykotlarını kırmaya yönelen faşist saldırganlar, büyük bir planın parçası olan saldırılarını, sokaklarda serseri dolaşan, yol kesen cinayet işleyen çeteler halinde sürdürüyorlar. İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde ve Anadolu'nun diğer şehirlerinde, faşist komandoların, MHP'li bozkurtların okullarda, fabrikalarda, işyerlerinde, işçi sınıfı, emekçi halk ve öğrenci gençlik üzerindeki saldırıları sürüyor. Saldırılara, kitapların, dergilerin, gazetelerin tahribi de eklendi ve kişilik faşist yöntemlerin yeni örnekleri verildi. Geçtiğimiz ay, faşist saldırganlar bir devrimci öğrenci kardeşimizi, bir işçi kardeşimizi katlettiler. Emekçi öğrenci kardeşlerimizi yaraladılar. Son olarak da, geçtiğimiz cuma günü, Vatan Mühendislik Mimarlık Akademisine saldırarak, bu defa silahla üç devrimci öğrenciyi ağır yaraladılar. Yaralananlardan Kerim Yaman hemen öldü, diğer iki genç gazetemiz baskıya girerken komadan çıkmamışlardı ve durumlarının çok ağır olduğu bildiriliyordu.

Günlük olaylar arasına giren, adeta olağanlaşan faşist saldırılar artık önceden hazırlanmış cinayetlere dönüştü. Demokratik gösterileri en sert biçimde bastırmakta mahir olan, Parti binalarına baskınlar düzenleyen ve kapısını mühürleyen emniyet görevlileri, daha önceki açık ve şahitli delilli cinayetlerde olduğu gibi, bu son cinayette de, faşist saldırganlardan yana taraf tuttu. Burjuva basını ve resmi beyanatlarda, herkesin gözü önünde işlenen cinayet yine «öğrenci çatışması», «sağ-sol» çatışması» olarak gösterildi. Hükümet yetkilileri öğrencilerin «kamplara» ayrılmaması gerektiği konusunda nutuklar attılar. Saldırıları ve cinayetleri bir kere daha görmezlikten geldiler. Ve faşizmin asıl kitlelerin, emekçi halkın düşmanı olduğunu kitlelerin gözünden bir kere daha saklamaya, hedef saptırmaya çalıştılar.

(Devamı 5, sayfada)

PDA'cıların sahtekârlığı

(P.D.) Aydınlık «en etkili çalışma metodu» olarak benimsediği siyasi ahlaksızlığına bir sahtekarlıkla devam etti. 50. sayıda yayınladıkları imza listesine «*Ahmet Kaçmaz (Mühendis, TSİP Genel Başkanı)*» şeklinde bir «ilave» yapmışlar. Oysa Ahmet Kaçmaz böyle bir imza vermediği gibi, kendisine böyle bir başvurma yapılmış da değildir.

(P.D.) Aydınlıkçıların hangi bezirgân hesaplar peşinde oldukları bizi ilgilendirmiyor. Çünkü işçi sınıfı; *proleterya ahlâkı* dışındaki yöntemleri «devrimci» diye yutturmağa çalışanları sadece teşhir ve tecrit etmekle görevlidir.

Bu sahtekarlık üzerine, meseleyi araştırmak üzere TSİP İstanbul İl örgütünden üç arkadaşımız (P.D.) Aydınlık bürosuna gitmişler, ancak arkadaşlarımıza böyle bir imza gösterilmemiş düzenbazlıkları ve sahtekârlıkları açık açık yüzlerine vurulunca P.D.A. cılar, sahtekârlık suçlamasına karşı «oturalım bu meseleyi tartışalım» teklifinde bulunmuşlardır!... İşte (P.D.) Aydınlıkçıların geldikleri nokta budur. Yani onlara göre düzenbazlık, sahtekârlık, siyasi ahlâksızlık, üzernde tartışılacak kavramlardır!

İspanya'da işçilerin direnişi büyüyor

İspanya'nın Pamplona bölgesinde 119 işçinin kendilerini madenin bir kuyusuna kapatmalarıyla başlayan işçi direnişi her geçen gün genişliyor ve yeni boyutlara ulaşıyor. Pamplona'daki bir potas madeninde başlayan grev ve direniş hakkında bilgi edinmek oldukça güç, çünkü polis madenin ağzını kapatmış durumda ve haberlere sansür konuyor. Ancak işçiler bildiriler, broşürler dağı (Devamı 5, sayfada)

Devrimci proletarya ve milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkından

V. İ. LENİN

16 Ekim 1915

Sosyal Demokrat partilerin çoğu programları ve taktik kararları gibi Zimmerwald Manifestosu da (1) «milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı»nı ilan eder. Berner Tagwacht'ın 242. ve 253. sayılarında Parabellum (2) «kendi kaderini tayin hakkı»nın «namevcut bir hak», bunun için «mücadele»nin de «hayali» bir mücadele olduğunu söylemiş, bu mücadeleye karşıt olarak «proletaryanın kapitalizme karşı yığın mücadelesi»ni öne sürmüştür. Bu arada «ilhaklara karşıyız.» (Parabellum'un makalesinde tam beş kere tekrarlanıyor bu), milletlere karşı her türlü zorbalık hareketine karşıyız diye bize teminat vermektedir.

Bu tutumunu desteklemek için Parabellum'un ileri sürdüğü iddialar eninde sonunda şuna varıyor: Günümüzde Alsace - Lorraine, Ermenistan, vs. gibi bütün milli meseleler emperyalizm sorunlarıdır; kapitalizm milli devletler sınırını aşmıştır; günü geçmiş milli devletler ülküsü yönünde tarihin gidişini geri çevirmek mümkün değildir, vs.

Parabellum'un muhakemesinin doğru olup olmadığına bir bakalım:

Herşeyden önce, ileriye değil, geriye bakan Parabellum'un kendisidir; çünkü işçi sınıfının «milli devlet ülküsü»nü benimsemesine karşı çıkarken İngiltere, Fransa, İtalya, Almanya'yı, yani milli kurtuluş hareketinin artık tarihe karışmış olduğu ülkeleri görüyor, hareketin bugünün ve yarının gündeminde olduğu Doğuyu, Asya'yı, Afrika'yı ve sömürge ülkeleri değil. Bunlardan sadece Hindistan, Çin, İran, ve Mısır'dan söz etmek yeter.

Kaldı ki, emperyalizm, sermayenin milli devletler çerçevesi dışına taşmış olması demektir; milli baskının yeni bir tarihi temel üzerinde yaygınlaşmış ve şiddetlenmiş olması demektir. Bundan şu sonuç çıkar: Parabellum ne derse desin, sosyalizm için devrimci mücadeleyi milli meseleye dair bir devrimci programa bağlamamız şarttır.

Parabellumun dediklerinden anlaşılan, kendisi, sosyalist devrim adına, demokrasi alanında tutarlı bir devrimci programı küçümseyerek reddetmektedir. Ama böyle yapmakla yanlış hareket ediyor. Proletarya ancak demokrasi sayesinde, yani demokrasiyi tastamam uygulayarak ve mücadelesinin her adımını en kararlı bir biçimde dile getirilen demokratik isteklere uydurarak zafere ulaşabilir. Sosyalist devrimi ve kapitalizme karşı devrimci mücadeleyi bir tek demokratik soruna, mesela şu anda milli meseleye karşıt koymak saçmalıktır. Kapitalizme karşı devrimci mücadeleyi bütün demokratik istekleri -cumhuriyet, milis, memurların halk tarafından seçilmesi, kadınlara eşit haklar, milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı, vs.- içeren devrimci bir program ve taktiklerle birleştirmeliyiz. Kapitalizm var oldukça bu istekler -hepsi, sadece bir istisna olarak, o da eksik ve çarpık bir biçimde gerçekleşebilir. Biz bugünedek gerçekleşen demokrasiye dayanarak, ve kapitalist düzende demokrasinin tam demokrasi olmadığını göstererek, kapitalizmin alaşağı edilmesini, burjuvazinin mülksüzleştirilmesini istiyoruz. Bu, yığınların yoksulluğuna son verilmesi, bütün demokratik reformların tastamam ve dört - dörtlük gerçekleştirilmesi için gereken temeldir. Bu reformlardan bir kısmı burjuvazi devrilmeden önce başlatılacaktır, bir kısmı burjuvazinin devrilişi sırasında, bir kısmı da ondan sonra. Sosyal devrim tek bir savaş değildir; her türlü ekonomik ve demokratik reformlar uğrunda verilen bir dizi savaşı kapsayan bir dönemdir. Bu savaşlar ancak burjuvazinin mülksüzleştirilmesiyle hedefe ulaşabilir. İşte bu nihai amaç uğrunadır ki, demokratik isteklerimizin her birini devrimciliğe yaraşır bir tutarlılıkla dile getirmeliyiz. Belli bir ülkenin işçileri, temel demokratik reformlardan biri bile gerçekleşmeden burjuvaziyi devirebilirler; bu pekala mümkündür. Fakat proletaryanın, tarihi bir sınıf olarak, en tutarlı ve en kararlı devrimci demokrasi ruhuyla eğitilerek buna hazırlanmadan burjuvaziyi yenilgiye uğratabileceği hiç bir zaman düşünülemez.

Emperyalizm, dünya milletlerinin bir avuç Büyük Devlet tarafından habire artan bir baskı altına alınmasıdır; bu Büyük Devletler arasında, milletleri daha çok baskı altına almak ve bu baskıyı pekiştirmek için girişilen bir savaşlar dönemidir; iki yüzlü sosyal vatanseverlerin, yani «milletlerin özgürlüğü», «milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı» ve «vatan savunması» bahaneleriyle dünya milletlerinin çoğunluğunun Büyük Devletler elinde ezilmesini haklı gösteren ve savunan kişilerin halk yığınlarını aldattıkları dönemdir.

İşte bunun içindir ki Sosyal - Demokrat programının mihrak noktası, milletlerin ezen ve ezilen milletler olarak birbirlerinden ayırdedilmeleri olmalıdır. Emperyalizmin özünde yatan bu ayrım sosyal - şovenler ve Kautsky tarafından hilekarlıkla örtbas edilmektedir. Bu ayrım, burjuva pasifizmi yada bağımsız milletler arasında kapitalist düzende barış içinde rekabet Ütopyası açısından birşey ifade etmez; ama emperyalizme karşı devrimci mücadele açısından çok şey ifade eder. «Milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını» bizim tanımlamamız -tutarlı bir biçimde demokratik, devrimci, ve sosyalizm uğrunda bugünkü mücadeleyi hedef alan genel görevimizle uyarlı bir tanımlama- bu ayrımdan çıkmalıdır. Hakim milletlerin Sosyal Demokratları o hak uğrunda, onun içtenlikle tanınmasını sağlama yolunda mücadele vererek, ezilen milletlerin ayrılma hakkına sahip olmalarını istemelidirler; çünkü aski takdirde, milletlerin eşit haklarının ve milletlerarası işçi sınıfı dayanışmasının tanınması boşuna lafazanlıktan başka birşey olmaz, ve ikiyüzlülüğün daniskasıdır. Öbür yandan, ezilen milletlerin Sosyal - Demokratları da bütün ezilen milletlerin işçilerinin hakim milletler işçileriyle birleşip kaynaşmasına en büyük önemi vermelidirler; yoksa bu Sosyal-Demokratlar ister istemez, her zaman halkın ve demokrasinin çıkarlarına ihanet eden, ve her zaman toprak ilhak edip başka milletleri ezmeye hazır olan kendi milli burjuvazilerinin müttefikleri olacaklardır.

Geçen Yüzyılın altmış yılları sonuna doğru milli meselenin nasıl konulmuş olduğu bizim için yaralı bir örnektir. Sınıf mücadelesi ve sosyalist devrim düşüncesinin hepten yabancı olan küçük burjuva demokratlar, kafalarında, özgür ve eşit milletler arasında kapitalist düzende barış içinde rekabeti öngören bir Ütopya kurmuşlardı. Proudhon'cular, sosyal devrimin o anki görevlerini incelerken, milli meseleyi ve milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkını toptan «inkar» ediyorlardı. Marx, Fransız Proudhon'culuğunu alaya aldı ve Fransız şovenliği ile yakınlığını gösterdi. («Fransa'daki beyler 'yoksulluğu' ortadan kaldırana dek bütün Avrupa kıçının üstünde uslu uslu oturacak... Milliyetleri inkardan, hiç farkında olmadan, milliyetlerin örnek Fransız milleti içinde özümsenmesini anlar görünüyorlardı.») Marx «ayrılmanın ardından bir federasyon da gelse» İrlanda'nın İngiltere'den ayrılmasını istiyordu; küçük burjuva barışçı kapitalizm Ütopyası açısından, yada «İrlanda için adalet» düşüncesinden hareketle değil, hakim milletin, yani İngiliz milletinin proletaryasının kapitalizme karşı devrimci mücadelesinin çıkarları açısından istiyordu bunu. O milletin özgürlüğü, bir başka milleti ezdiğinden ötürü kısıtlanmış, sakatlanmıştı. İngiliz işçileri İrlanda'nın İngiltere'den ayrılmasını istemezlerse, İngiliz proletaryasının enternasyonalizmi iki yüzlü bir laftan ibaret kalırdı. Marx, hiç bir zaman bücür devletlerden, genel olarak devletlerin parçalanmasından, yada federasyon ilkesinden yana olmadığı halde, ezilen bir milletin ayrılmasını federasyon yolunda bir adım, dolayısıyla parçalanmaya doğru değil, yoğunlaşmaya doğru, hem siyasi hem de ekonomik yoğunlaşmaya doğru bir adım sayıyordu. Ama bu yoğunlaşma demokrasi esası üzerinde olacaktı. Parabellum'a kalırsa, Marx İrlanda'nın ayrılmasını isterken herhalde «hayali bir mücadele» yürütüyordu. Oysa aslında yalnız o istek tutarlı bir devrimci programı temsil ediyordu; yalnız o, enternasyonalizmle bağdaşıyordu; yalnız o, emperyalist olmayan bir çizgide yoğunlaşmayı savunuyordu. Çağdaş emperyalizm, milletlerin Büyük - Devlet baskısı altında tutulmalarının genelleştiği bir durum yaratmıştır. Bütün milletlerin ezilmelerini daha ileri götürmek için bir emperyalist savaş içinde olan, dünya milletlerinin çoğunu ve dünya nüfusunun çoğunluğunu ezen hakim devletlerin sosyal - şovenliği ile mücadele edilmesi gerektiği görüşü, Sosyal - Demokrasinin milli programının kesin, esas ve temel bir unsuru olmalıdır.

Sosyal - Demokrat düşüncenin bu konudaki şimdiki eğilimlerine bir göz atalım. Milletler arasında kapitalist düzende eşitlik ve barış düşü gören küçük burjuva Ütopyacıların yerini sosyal - emperyalistler almışlardır. Parabellum birincilere savaş açmakla yeldeğirmenlerine mızrak savurmakta, ve böylece ne yaptığını bilmeden sosyal - emperyalistlerin ekmeğine yağ sürmektedir. Milli meselede sosyal-şovenlerin programı nedir?

Ya Parabellum (Cunow, Parvüs, Rus oportunistleri Semkovski, Liebman ve başkaları) tarafından ileri sürülen iddialardan destek alarak kendi kaderini tayin hakkını inkar etmektedirler, yada o hakkı açıkça iki yüzlü bir biçimde, yani kendi milletleri tarafından yada onun askeri müttefikleri tarafından baskı altında tutulan milletlere uygulamaksızın tanımaktadırlar. (Plehanov, Hyndman, Fransa'dan yana vatanseverlerin tümü, sonra Scheidemann, vs. vs.). Sosyal - şoven yalanın en akla yakın reçetesi, o yüzden de proletarya için en tehlikeli olanı, Kautsky'de ifadesini bulur. Lafta Kautsky milletlerin kendi kaderlerini tayinlerinden yanadır; lafta Sosyal - Demokrat Partinin «die Selbstandigkeit der Nationen allseitig(!) und rückhaltos(!) achted und fordert»(3) (Die Neue Zeit, No. 33, II, s: 241, 21 Mayıs, 1915). Fiilde, ama, cari sosyal - şovenliğin milli programını benimsemiş, bozmuş, allayıp pullamıştır. Hakim milletler içindeki sosyalistlerin görevlerine dair kesin bir tanımlama getirmektedir ve her millet için «devlet bağımsızlığı» istemenin «çok fazla şey» istemek olacağını («zu viel», Die Neue Zeit, No. 33. II, s: 77, 16 Nisan 1915) söylemekle demokratik ilkenin kendisini de açıkça sahte bir biçime sokmaktadır. «Milli özerklik» lütfederseniz, yeter! Ana sorunu, yani emperyalist burjuvazinin bir türlü tartışılmasına izin vermediği, milletlerin baskı altında tutulmaları ilkesi üzerine kurulmuş bir devletin sınırları sorununu ele almaktan Kautsky kaçmaktadır; ve o burjuvaziyi memnun etmek için programın en esaslı yanını kaldırıp atmıştır. Burjuvazi, proletarya meşruiyet ölçüleri içinde kaldığı ve «barışçı bir tutumla» devlet sınırları sorununda ona boyun eğdiği sürece, size istediğiniz kadar «milli eşitlik» ve «milli özerklik» vaadetmeye hazırdır. Kautsky Sosyal - Demokrasinin milli programını reformcu bir biçimde ortaya koymuştur, devrimci bir biçimde değil.

Parabellum'un milli programı, yada daha kesinlikle, «ilkhaklara karşıyız» diye verdiği teminat, «Parteivorstand»,(4) Kautsky, Plehanov ve şürekası tarafından, bu program hakim durumdaki sosyal vatanseverlerin iç yüzünü ortaya dökmediği için, yürekten desteklenmektedir. Burjuva pasifistler de o programı onaylarlar. Parabellum'un nefis genel programı -«kapitalizme karşı devrimci bir yığın mücadelesi»-, altmış yılları Proudhon'cuları gibi onun da, genel programın gereklerine ve ruhuna uygun, hiç taviz vermeyen ve o ölçüde devrimci bir milli program hazırlamasına değil, sosyal vatanseverlere yolu açık bırakmasına yaramıştır. İçinde yaşadığımız emperyalizm çağında dünyanın her yerinde sosyalistler, çoğunlukla, başka milletleri ezen ve daha da çok ezmeye uğraşan milletlerin özgürlüğü için barışta olsun, savaşta olsun propaganda yurttaşlarıdır. Bu nedenledir ki, ezilen milletlerin ayrılma yapmıyan hakim millet yurtdaşı bir sosyalistin sosyalist olmadığını, enternasyonalist olmadığını, bir şoven olduğunu ilan etmediğimiz sürece, «ilhaklara karşı mücadelemiz» anlamsız olacak; sosyal vatanseverleri hiç mi hiç ürkütmeyecektir! Hükümet yasaklamalarına aldırış etmeden, yani gerek serbest basında gerekse illegal basında, bu yolda propaganda yürütmiyen hakim milletlerden birine mensup bir sosyalist, milletlerin eşit haklarının ikiyüzlü bir savunucusudur!.

---

(1) Zimmerwald Manifestosu Sosyalist - Enternasyonalcilerin 1915 Eylülünde Zimmerwald'de (İsviçre) düzenledikleri konferansta kabul edildi. Lenin bu konferansı, emperyalist savaşa karşı milletlerarası bir hareketi geliştirme yolunda «ilk adım» olarak niteledi. Toplantıya Rusya, Almanya, Fransa ve İtalya dahil on bir ülkeden sosyalistler katıldılar.

Manifesto, emperyalist hükümetleri ve çok sert bir dille olmasa bile - sosyal - şovenleri yerdi. Zimmerwald Birliği bu manifesto esasları üzerinde kuruldu. Konferansta, Lenin'in önderlik ettiği bir Sol Zimmerwald grubu teşekkül etti. Bu grup konferans çoğunluğunu Orta Yol'a yakın tutumundan ötürü şiddetle eleştirdi; Konferansın, sosyal-şovenlikle bütün bağların koparılması, ve emperyalist hükümetlerle devrimci yığın mücadelesi için çağrı çıkarmasını istedi.

Zimmerwald Solları, çeşitli devrimci enternasyonalist grupları birleştirmeye çalışan bir komisyon seçtiler.

(2) Parabellum, Radek'in takma adı

(3) Milletlerin bağımsızlığını kapsamlı (?) bir biçimde ve kayıtsız şartsız (?) sayması ve istemesinden yanadır.

(4) Alman Sosyal Demokrat Partisi Yürütme Kurulu

Ulusal sorun ile sınıf mücadelesi içindeki diyalektik bağ

İşçi sınıfı hareketi ve ulus meselesi konusunda, bilimsel sosyalizmin karşılaştığı en önemli sorun, farklı ulusların bir arada bulunduğu burjuva devletlerinde, proletaryanın iktidar mücadelesiyle, halkların kurtuluş mücadelesi arasındaki ilişki olmuştur.

«Farklı ulusların bir arada bulunduğu burjuva devleti» derken, aynı ülkenin sınırları için de ve aynı (tek bir devlet) aracılığıyla yönetilen emekçilerin, birden fazla milliyet topluluğu karakteri taşıması durumunu kastediyoruz.

Çünkü, günümüzde farklı ulusların bir arada bulunduğu sosyalist ülkeler de vardır. SSCB'de en somut örneğini gördüğümüz bu durumu, burjuva devletlerindeki çok uluslulukla karıştırmamak gerekir. Çünkü, sosyalizm, «milliyetler» meselesine tek doğru çözümü getirmiş; ve işçi sınıfı öncülüğünde bir topluluktaki ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmuş, her türlü ulusal baskıya son vererek, demokratik merkeziyetçi bir işleyişle, söz konusu ulusların tamamen özgürce tayin hakkı, serbest rızası ile Sovyet Cumhuriyetler Birliği oluşmuştur. Hatta işçi sınıfı, sosyalizmi kurarken, henüz uluslaşmamış veya bu süreci tamamlamamış bazı ulusların da, Sosyalist Cumhuriyetler Birliği içinde, özgürce uluslaşmaları, kapitalizm dönemini atlayarak, *sosyalist bir ulus* (halk) haline gelmeleri gerçekleşmiştir. Birlik'e katılmış olan ulusların proletaryası, henüz uluslaşmamış olan toplulukların halklarıyla elele vererek ülkenin her yanında sosyalizmi kurmuştur.

Bilimsel teoride, *Ulusal Sorun*, veya *Milli Mesele*, adını alan konu, sömürücü sınıflı toplumlarda, aynı ülkenin sınırları içinde yaşayan birden fazla ulusun varolduğu durumlarda büyük önem kazanmıştır. Büyük Ekim Devrimi ile sorun çözülmüş, aynı zamanda işçi sınıfının devrimci politikası bir teorik katkı olarak bilimsel literatüre geçmiştir.

Tek bir burjuva devletinde birden fazla ulus veya milliyet varsa, bu uluslar arasında, burjuvazisi (kapitalizm) en gelişmiş olan ulus, diğeri veya diğerleri üzerinde çeşitli derecelerde üstünlük ve baskı kurar.

Şu halde sosyalist literatürde *«Ulusal Baskı»* ve *«Ezen ulus-ezilen ulus»* kavramları, hem emperyalist ülkelerin sömürge ve yarı sömürgelerdeki baskısı, hem de tek bir devlete bağlı farklı ulusların var olduğu durumlarda, burjuvazisi ve kapitalistleşme derecesi üstün durumda bulunan ile diğer uluslar (veya milliyetler) arasındaki ilişkiler için kullanılır.

Tek -üniter- devlet tarafından yönetilen çok uluslu sömürü toplumlarında, kapitalizmi gelişmiş olan uluslaşmasını tamamlamış olan ulusun burjuvazisi, kendi kontrolü altında tuttuğu devletle, azınlık ve güçsüz durumda bulunan ulus veya milliyet üzerinde, kısaca *«ulusal baskı»* denilen *şoven* bir politika izler.

Böyle durumlarda da, konuya, her zamanki gibi işçi sınıfının bilimi açısından, yani sınıf açısından bakmamız ve *somut durumun somut tahlili prensibini* elden bırakmamamız şarttır. Aksi halde konuyu, sınıfsal ilişkilerden soyutlayıp *sadece* farklı milliyetler açısından ele alırsak, burada ki egemen sınıf ve sınıflar karakterini, emekçi sınıfların ve proletaryanın durumunu gözönünde tutmazsak, «Ezen ulus ezilen ulus» şeklinde basit bir mekanizme düşersek, soruna işçi sınıfı açısından değil, burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliği açısından yaklaşmış, bilim dışına düşmüş, yanlışlara yolaçmış oluruz.

Sözünü ettiğimiz türden çok milliyetli ve (sömürücü sınıflı) toplumlarda, hakim durumda bulunan burjuvazi, kimi durumda diğer milliyetlerin burjuvazisi ile çelişki halindedir, kimi durumlarda ise onunla bütünleşmiştir. Gene bu gibi ülkelerde kapitalizm egemen üretim biçimi olmakla birlikte, tek sömürü biçimi değildir. Kapitalizmden başka *prekapitalist* ilişkiler de, burjuvazinin yedeğinde, onunla genel bir çıkar birliği halindedir.

Sömürü sisteminin egemen olduğu çok uluslu ülkelerde, üst yapı mekanizmasını elinde bulunduran burjuvazi, kendi sınıfsal çıkarları açısından diğer milliyetlerin sömürücü güçleriyle belirli ilişki ve çelişkiler içindedir. Bazı durumda ortak çıkar birliği üzerine kurulmuş bir sömürü ağı mevcuttur, kimi durumda hakim durumda bulunan milliyetin burjuvazisi, diğer milliyetin veya milliyetlerin burjuvazisi ile çelişki halindedir. Bazı durumlarda ise üstün durumdaki milliyetin burjuvazisi, hem kendi milliyetindeki, hem de diğer diğer milliyetlerdeki prekapitalist sınıfı ve zümrelerle ortaklık ve ittifak halindedir. Ya da bazan egemen ulus burjuvazisi, ezilen ulusun hakim gülçerinin kimiyle ittifak, kimiyle çelişki içindedir.

Bu nedenle, ulusal mesele ele alınırken, o topraklar üzerinde yaşayan farklı halkların nihai kurtuluşu, emekçilerin, iktidar sorununun çözülmesi için bilimden ve devrimci yoldan uzaklaşmamak için titizlik gösterilmelidir.

İşçi sınıfı prensiplerinden taviz vermemek, şovenizme ve küçük burjuva milliyetçiliğine düşmemek şarttır.

İşçi sınıfının ulusal mesele deki ilkesi; her türlü ulusal baskıya amansızca karşı çıkmak, burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliği ile işçi sınıfı ideolojisini ayırdedebilmek ve ulusların kaderlerini serbetçe tayin hakkını savunmaktır.

Ulusal mesele, işçi sınıfı sosyalizminin en önemli sorunları arasındadır. Tarihte, işçi sınıfı sosyalizmi bu konuda çeşitli yanlış eğilimlere ve her türlü oportünizme karşı mücadele ederek ve doğru politikayı izleyip, doğru ilkeleri koyarak ve nihai çözüme vararak başarıya ulaşmıştır.

İşçi sınıfı sosyalistleri, her konuda olduğu gibi ulusal meselede de, işçi sınıfının bilimden, prensiplerinden asla taviz vermeyen bu prensipleri somut durumun somut tahliline uygulamakla yükümlüdürler.

Ulusal meselenin doğru bir çözüme bağlanması, ancak ulusal mesele ile sınıfı mesele si, ulusal farklılıklarla sınıf farklılıkları arasındaki ilişkilerin, sınıf açısından, üretim ilişkileri açısından doğru olarak analizine bağlıdır.

Birden fazla milliyetin yaşadığı ve sömürünün egemen olduğu ülkelerde egemen devleti ellerinde bulunduran egemen sınıfların ve sömürü altındaki halk sınıflarının arasındaki ilişki ve çelişkilerin dikkatle gözlenmesi ulusal meselenin soyut olarak değil tüm objektif ve sübjektif şartlar bütünlüğü içinde alınması, üretim ilişkilerinin, kapitalist ve prekapitalist ilişkilerin somut verilere dayanarak tesbiti, milli mesele konusundaki evrensel ve şaşmaz prensiplerin hatasız olarak sosyal pratiğe uygulanmasını getirecektir.

İşçi sınıfı, ulusal sorunu, burjuva reformist veya küçük burjuva milliyetçi açılardan değil, işçi sınıfının devrimci yolundan ve işçi sınıfı demokrasisi ilkeleriyle çözmek ister. Ulusal sorunun çözülmesi, genel devrimci hareket içinde çok önemli bir yer tutar ve genel devrimci gelişim içinde doğru politika izleyerek, devrimci yollardan ayrılmayarak mümkün olabilir.

Bu çözüm, aynı zamanda işçi sınıfı biliminin ve örgütlenmesinin sağlanması, halklar arasında kardeşlik ve dayanışmanın güçlendirilmesi, güvensizliklerin sona erdirilmesi ve işçilerin birliğinin gerçekleştirilmesi, her türlü ulusal baskıya tavizsiz karşı çıkılması, halklar arasında tam bir eşitlik prensibinden uzaklaşılmaması, ulusların kaderlerini tayin hakkı prensibinin hiç bir ulusal baskıya uğramadan, geçerlilik kazanması ile gerçekleşir.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin dikkatle ve titizlikle üzerinde duracakları noktayı tekrarlayalım: Ulusal meseleye bakarken sınıf pusulasını ve bilimsel yöntemleri asla elden bırakmamak, her türlü ulusal baskıya, şovenizme ısrarla karşı çıkmak ve ulusların kaderlerini özgürce tayin hakkını serbest rızasını kararlıca savunmak ve her türlü burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliğine kesinlikle düşmeksizin, proletaryanın ve sosyalizmin başarısı, işçi sınıfı enternasyonalizminin güçlendirilmesi, tüm ülkelerin işçilerinin birliği, halkların kardeşliğinin gerçekleşmesi için mücadele etmek...

Ulusal baskı ve burjuva şovenizmi

Sömürünün egemen olduğu çok uluslu ülkelerde üstün durumda bulunan milliyetin burjuvazisi, kendi çıkarlarına uygun olarak, diğer milliyetler üzerinde baskı uygular. Bu baskı, hakim durumda bulunan ulusun küçük burjuvazisi tarafından da desteklenir. Böylece, sözkonusu burjuvazinin şovenist ulusal baskısı pekişmiş olur.

İşçi sınıfı sosyalizmi, herhangi bir milliyetin, bir diğeri üzerindeki imtiyazı durumunu desteklemez, *tam tersine* bu imtiyaza, ulusal baskıya kayıtsız şartsız karşı çıkar.

İşçi sınıfı sosyalizmi **«BAŞKA ULUSU EZEN BİR ULUS ÖZGÜR OLAMAZ»** sloganını benimsemiştir ve bunu her fırsatta tekrarlar.

Ulusal baskı, kendisini ekonomik, sosyal siyasi ve kültürel alanda gösterir. Egemen burjuvazi şovenist politikayla, diğer milliyet veya milliyetler üzerinde ulusal bir baskı kurar, *asimilasyon* politikası, izler. Milliyetler arasında eşitlik ilkesini tanımaz, bu yoldaki çabaları zalimce önlemek ister.

Bu gibi toplumlarda, proletarya, burjuvazinin yürüttüğü ve küçük burjuvazinin desteklediği, ulusal baskı politikasına kararlı bir şekilde karşı çıkar.

«Her türlü feodal boyunduruğu kırmak, uluslara karşı her türlü baskıya, uluslardan biri ya da dillerden biri için her türlü imtiyaza karşı çıkmak demokratik bir güç olarak proletaryanın mutlak görevidir, milli kavgalarla karartılan ve geciktirilen proleter sınıfının mücadelesinin mutlak çıkarınadır. Ama kesin olarak sınırlandırılmış olan ve sınırları belli tarihi bir alana yerleştirilmiş bulunan çerçevenin ötesinde burjuva milliyetçiliğine yardım etmek, proletaryaya ihanet ve burjuvazinin saflarına geçmek olur... (Lenin Milli Mesele Üzerinde Eleştirici Notlar)

Her türlü ulusal baskıya karşı çıkmak, işçi sınıfı enternasyonalizminin görevidir; ama bunu yaparken, bir başka milliyetçiliğe de düşmemek gerekir.

«Burjuva şoven milliyetçiliği ve proleter enternasyonalizmi, kapitalist dünyanın iki büyük sınıf kampına tesadüf eden ve milli meselede iki ayrı siyaseti (hatta iki ayrı dünya anlayışını) ifade eden, biribiriyle bağdaşmaz iki slogandır.» (Lenin, a.g.e.)

İşçi sınıfı sosyalizmi, ulusal baskıların, ulusal imtiyazların kalkması, için mücadele eder. İşçi sınıfının ulusal baskılara ve imtiyazlara karşı çıkışının özetini şu cümlelerde görüyoruz:

«Bir ulus ya da bir dil için imtiyaza Hayır! Bir ulusal azınlığın, en ufak bir ölçüde dahi olsa ezilmesine, ya da gadre uğramasına hayır! İşçi sınıfı demokrasisinin ilkeleri bunlardır.» (Lenin, İşçi Sınıfı ve Ulusal sorun)

Burjuvazi, kendi yükseliş çağında, feodal bölünmeleri sona erdirip, milli birliği sağlamak için milliyetçiliğin bayraktarlığını yapmıştır. Ama bu milliyetçilik şovenizm tohumlarını da özellikle küçük burjuva kesimlerine yerleştirmiştir. Böylece, burjuvazi kendi çıkarlarına uygun olarak bu şovenizmi kullanmak ister, Şovenizmin işçiler arasında da yaygınlaşmasına çalışır. Burjuvazinin şovenizmi sadece bir başka devlet halindeki ulusa değil, aynı zamanda aynı ülke içinde yaşayan bir başka milliyet varsa, ona karşı da baskı unsuru olarak kullanır.

Böylece burjuva ve küçük burjuva şovenizmine karşı sadece bir tek güç *tutarlı* olarak ve sonuna kadar mücadele edebilir, bu güç işçi sınıfıdır. Ezilen ulusun burjuvazisinin ve küçük burjuvazisinin ulusal baskılara karşı direndiği, zulme karşı mücadele ettiği durumlarda, bu karşı çıkış da *demokratik bir muhteva* taşır. Fakat unutmamak gerekir ki bu demokratik muhtevada ezilen ulusun burjuvazisi kendi çıkarlarını gözetir, ve istediği sonuca ulaştığı anda, kendi ulusunun emekçilerini daha çok ezmeğe sömürmeğe başvurur, Bu nedenle, ulusal sorunun biricik ve kalıcı çözüm yolunu ancak ve sadece işçi sınıfı bilimi, işçi sınıfı düşüncesi getirebilir. İşçi sınıfı, burjuva şovenizmine karşı çıkarken, bir başka burjuva milliyetçiliğini savunmaz, Ezilen ulus üzerindeki her türlü baskıya karşı çıkar, ulusların ve dillerin eşitliğini tavizsiz savunur, ama ezilen ulusun emekçi yığınları arasında o ulusun burjuva milliyetçiliğinin değil, proletarya ideolojisinin güçlenmesi için mücadele eder. Hareketin sınıfsal karekterini ve işçi-köylü ittifakı zorunluluğunu gözden kaçırmaz. Ulus ve halk kavramları arasındaki nitelik farkını asla unutmaz. Ulusal meselenin çözümün de şovenizmin ve milliyetçiliğin yaratmak istediği kavram kargaşalarını önler.

İşçi sınıfının milli meselede savunduğu prensip ulusların kaderini özgürce tayin ilkesidir:

«Her nerede uluslar arasında zora dayanan bağlar görürsek, biz her ulusun ayrılma gereğini savunmağa asla kalkışmadan, her ulus için kendi siyasi kaderini tayin etme hakkını yani ayrılma hakkını azimle ve kayıtsız şartsız savunuruz.

Bu hakkı savunmak, tanımak ve ondan yana olmak ulusların hak eşitliğini savunmaktır, zora dayanan bağlara karşı çıkmaktır, hangi ulus olursa olsun onun siyasi imtiyazlarına karşı mücadele etmektir ve bu yüzden de ayrı ayrı ulusların işçileri arasında tam bir sınıf dayanışması geliştirmektir.» (Lenin, Milli Politik Hakkında)

(Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesini gelecek yazıda ele alacağız)

Öldürülmelerinin 54. yılında

MUSTAFA SUPHİ VE 15 ARKADAŞINI ANIYORUZ

28 - 29 Ocak 1921'de Mustafa Suphi ve 15 arkadaşı, Karadeniz'de burjuvazi tarafından katledildiler. Bu katliam burjuva zulmünün ve kalleşliğinin sayısız örneklerinden ve sosyalizm tarihimizin acı olaylarından biri olarak tarihe geçmiştir. Öldürülmelerinin 54. cü yılında Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve arkadaşlarını saygıyla anıyoruz.

Mustafa Suphi

Ethem Nejat

Türkiye sosyalist hareketi tarihinin büyük bir bölümü, burjuvazinin çektiği kalın bir sis perdesinin ardında bırakılmıştır. Bilinenler bölük pörçük bilgilerden öteye gidememiş; bilenlere anlatma olanağı tanınmamış; genç sosyalist kuşaklar, döneklerin verdiği polis arşivlerine ve güdümüne dayalı sahte bilgilerle yetinmek zorunda kalmışlardır.

Türkiye sosyalist hareketinin tarihini öğrenmek, ona bilimin yanılmaz ve yanıltmaz ışığını tutmak demokrasi mücadelemizin hedeflerinden biri, hem de önemli biri'dir.

1920 Türkiye'sinde gelişen Türkiye sosyalist hareketinin üstüne de, burjuvazi, işte o sis ve suskunluk duvarını hayasızca örtmüştür. Genç kuşaklar ne 1920 yılının 10 Eylül'ünde toplanan Bakû Kongresi, nede 1920 yılının 28 Ocak'ını 29a bağlayan gece Karadenizin sularına gömülen 15 sosyalist hakkında yeterli bilgi edinememişlerdir.

Oysa 1920'ler, gerek Türkiye için gerekse Dünya için olağanüstü olayların yaşandığı olağanüstü yıllardır. 1917 Büyük Ekim Devrimi, olanca tazeliği ve gücü ile, ezilmiş halklarda, dünya proletaryasında en güçlü mücadele azmi ve umutları filizlendirmektedir. Birinci bölüşüm savaşı sona ermiştir ve Dünya haritası kökten değişikliklere uğramaktadır. Asya'yı Avrupa'ya bağlayan köprünün üstünde bir ulusal kurtuluş savaşının ateşleri yanmaktadır. Asya steplerinden emperyalist metropollere kadar bütün «halklar» bir uyanışın, sömürüye dur! deyişin heyecanını yaşamaktadırlar. Lenin sağdır. Çoktan vatansızlaşmış, emperyalizm aşamasına ulaşıp enternasyonal bir sömürü ağı germiş olan kapitalizme karşı Enternasyonal yeniden ve en güçlü şekilde örgütlenmektedir.

Bu büyük çalkantı ve oluşum hiç kuşkusuz Türkiye'ye de yansıdı.

Böylesine bir çalkantıdır 1920'lerde yaşanan. Anadolu'nun göbeğinde yalnızca emperyalist saldırganlarla milliyetçi güçler değil, sağdan sola kadar bütün siyasi çizgi ve disiplinler de kıyasıya savaşmakta, çarpışmaktadırlar.

İşte böyle bir çalkantının yaşandığı Türkiye'ye, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal Paşa'nın resmi çağrısı ile gelen 15 kişi, Türkiye Komünist Partisi (TKP) Başkanı Mustafa Suphi, Genel Sekreteri Ethem Nejat, Merkez Komitesi üyesi olan arkadaşları ile birlikte, Sürmene açıklarında katil, Trabzon Kayıkçılar Kâhyası Yahya, besleme köpeği Faik ve adamları tarafından Karadeniz'in kara sularına gömüldüler.

Hemen ardından bu siyasi cinayet, kalın bir sis duvarı ile çevreleniverdi. Cinayetten bir buçuk yıl sonra Kayıkçı Kâhyası Yahya «bilinmeyen» kişilerce öldürüldü. Tahkikatı yürüten Milletvekili Ali Şükrü Yahyanın Mustafa Kemal'in Muhafız Birliği Komutanı Laz Osman'ın adamları tarafından öldürüldüğünü tesbit etti. Laz Osman, Ali Şükrü'yü, askerler de Laz Osmanı vurdu. Ve cinayet zincirinin halkaları koptu. Burjuvazi bundan sonrasını ustaca tezgâhladı. Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve arkadaşlarının «katli» bir siyasi cinayetin değil, bir polis vak'asının sınırları içine hapsolunmak istendi. Kısmen başarıldı da..

Kimdir Mustafa Suphi? Kimdir Ethem Nejat? Bakû'dan kalkıp, daha Erzurum'da iken kışkırtılmış yığınların hakaret ve saldırılarına rağmen Başkent Ankara'ya ulaşmak için yollarına devam eden bu on beş adam kimlerdir? «15 maceraperest mi?» Yoksa sosyalizmin bilimine inanmış, emperyalizmin fiili işgali altındaki ülkelerinde «emperyalizme karşı tüm milliyetçi güçlerle omuz omuza savaşmak» üzere gelen 15 yurtsever mi?

Bu soruların gerçek cevabını bize tarih bilimi verecektir.

Mustafa Suphi

1883 yılında Giresun'da doğdu. Babası Osmanlı İdaresinde yüksek memurluklarda bulunan Ali Rıza Bey'dir. İlköğrenimini Kudüs ve Şam'da, ortaöğrenimini Erzurum'da tamamladı. İstanbul Hukuk Mektebini ve Paris Siyasî Bilimler Yüksek Okulu'nu bitirdi. Anti - emperyalist ve anti - kolonyalist mücadelenin enternasyonal liderlerinden Jean Jaurès'le tanıştı ve etkilendi.

İstanbul'a 1911 (?) yılında döndü ve gazeteciliğe başladı. İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne katıldı. Tanin, Servet-i Fünun ve Hak gazetelerinde yazılar yayınladı. 1912 yılında Ahmet Ferit'in (Tek) İfham gazetesinin yazışleri müdürlüğünü üstlendi. İttihat Terakkinin her türlü demokratik ve ekonomik hedefli işçi sınıfı eylemini bastırmaya yönelik siyasetine karşı çıktı.

1913 yazbaşlarında Mahmut Şevket Paşa'nın öldürülmesi bahanesiyle ittihatçıların giriştiği tasfiye hareketinde, Sinop'a gönderilen sürgünler arasında Mustafa Suphi de vardır. Henüz bir marksist değildir. Ama namuslu bir özgürlük savaşçısı, örgütçü nitelikleriyle daha o zamandan dikkati çeken bir siyasetçidir.

1914 de Sinop'tan firar planları yapmaya ve diğer sürgünlerden uyuşabildiklerini bu amaç için örgütlemeye girişti. İlk kaçma girişimi başarısız oldu. Ama ikincisinde başardılar. Yalta'ya gittiler. Oradan Sivastopol'a. Birlikte kaçtığı siyasî Osmanlı sürgünleri Paris'e geçtiler. Mustafa Suphi ise devrim ateşlerinin tutuştuğu ve çarın zulmünün son kertesine dayandığı Rusya topraklarına daldı. Çarın polisi kısa zamanda yakaladı onu. Rusya ile Osmanlı Devleti, 1. Bölüşüm Savaşında düşman kamplarda yeralmışlardı. Kalûga kentine sürgün edildi. Oradan Uralsk'a gönderildi. Sürgün boylarında önce S.R. (Sosyal Devrimci) Parti daha sonra ise Bolşevik partisi militan ve liderleri ile tanıştı. 1915'de Sosyalizmin bilimini gereğince benimsemiş bir devrimci olarak Lenin'in partisinin saflarına katıldı.

1917 Büyük Ekim Devriminden sonra 35 yaşındaki Mustafa Suphi, devrimci bir yaşamının örneklerini vermeye başladı. Başkırt - Tatar Devrimcileriyle birlikte Moskova'da Yeni Dünya gazetesini çıkarıyor, savaş esirleri arasında propaganda ve örgütleme çalışmalarını sürdürüyor, çeşitli nedenlerle Sovyetler Birliği toprakları üstünde bulunan Türk asıllı kişileri tek bir sosyalist örgüt çevresinde toparlamaya çalışıyordu.

1918'in 25 Temmuz'unda Türk Sol Sosyalistleri Birinci Kongresini topluyor, kongreye başkan seçiliyor, öteyandan Moskova, Kazan, Samara, Saratof, Rezan, Astrakhan gibi merkezlerde Türk Sosyalist örgütleri kuruyordu. Aynı yılın Kasım'ında Moskova'da düzenlenen Müslüman Komünistler Birinci Kongresine katıldı. Başında Stalin'in bulunduğu Milliyetler Halk Komiserliğine bağlı Doğu Halkları Merkezi Bürosu'nun Türk Seksiyonu Başkanı oldu. 1918 Aralık'ında Petrograt'ta toplanan Uluslararası Devrimciler Konferansında Türkiye delegesi olarak söz alan ve kürsüden Dünya'nın dört bir yanından gelmiş devrimcilere «Kapitalizmin beyni Avrupa'da olmakla birlikte vücudu Asya ve Afrika ovalarındadır» diye haykıran adam Mustafa Suphi'den başkası değildi. 1919 Mart'ında toplanan Üçüncü Enternasyonal'ın ilk kongresinde Lenin'in, Stalin'in, Clara Zetkin'in, Umberto Terracini'nin, John Reed'in, Valter Ulbricht'in, kısacası Dünya proletaryasının en seçkin temsilcilerinin arasında bir de Türkiye Delegesi vardı: Mustafa Suphi.

1920 Eylül'ünün ilk haftasında Komintern kararı ile Bakû'da «Doğu Halkları Kurultayı» toplandı. Kurultay'a 1831 delege katılmıştı ve en kalabalık delegasyon Türkiye'dendi. 235 kişi. 235 Delegenin arasında Mustafa Suphi, Süleyman Nuri, Bahaddin Şakir, İsmail Hakkı, Cevat Dursunoğlu, Kazım Karabekir'i temsilen Binbaşı Arif ve Teğmen Asım, Salih Zeki, Ahmet Cevat (Emre), ünlü Enver Paşa, İttihatçıların polis Müdürü Azmi, Mustarfa Kemal'in bizzat tayin ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcisi Dr. İbrahim Tali (Öngören) gibi ünlü ünsüz bir çok Türk vardı. İstanbuldan gelen delegelerden biri ise: Ethem Nejat'tı.

Ethem Nejat

1887 Yılında doğdu. Sosyalist fikirleri edinmeden önce Ziya Gökalp'in açtığı çığırda yürüyen bir türkçü idi. 1908 Meşrutiyetinden önce ittihatçılığı yüzünden Türkiye'den kaçmak zorunda kaldı. İlkin Fransa'ya, sonra da Amerika'ya gitti. Meşrutiyet'te İstanbul'a döndü ve öğretmenliğe başladı. 1914 - 1918 yılları arasında (savaş yıllarıdır) Manastır, Bursa, İzmir Öğretmen Okullarında Müdürlük ve Maarif Müdürlükleri yaptı. Ancak, artık bir türkçü değil bir marksist, bir devrimci idi.

Savaş bitip Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra Ethem Nejat Almanya'ya gitti. Orada kendisi gibi sol fikirlerden etkilenen ve özellikle Karl Liebknecht, Rosa Lüksemburg, F. Mehring gibi, İkinci Enternasyonal çizgisindeki Alman Sosyal Demokrat Partisinden kopup Spartakist hareketi oluşturan kadro ile - oldukça gevşek de olsa- bağlar kuran Osmanlı aydınları ile birlikte Kurtuluş adlı bir dergi yayınlamağa başladı. Hemen ardından da Almanya'da Türkiye İşçi Çiftçi Partisi'ni kurdular. Parti kurucuları arasında Vedat Nedim Tör (Sonra İhanet etti. Şimdi bir büyük bankanın kültür müşaviridir), Mehmet Vehbi Sarıdal, İlhami Nafiz Pamir, Nurullah Esat Sümer, İsmail Hakkı (Arap İsmail), Mustafa Nermi, Sadık Ahi (sonradan adını değiştirdi: Profesör Mehmet Eti) vardı.

Bu grup daha sonra İstanbul'a döndü. Fransa'dan gelen bir başka marksist Türk aydını Dr. Şefik Hüsnü ile birlikte, 22 Eylül 1919'da Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası'nı kurdular. Ethem Nejat kuruculardan biri idi.

Devrimci enternasyonal ruhun en coşkun hali ile sürmekte olduğu 1919 - 1920 yıllarında Ethem Nejat sosyalizmin bilimini yaygınlaştırmayı amaçlayan dizi yazı ve makaleleri ile Kurtuluş Gazetesinde yazıyor ve TİÇSF'nın çalışmalarını sürdürüyordu.

Ethem Nejat, TİÇSF'nin adayı olarak Eskişehir Mutasarrıflığına tanınan 5 kişilik Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekilliği kontenjanında yeraldı. Ancak Bakû'da Doğu Hakları Kurultay'ı toplanacaktı. 1920 Haziran'ında (?) Ethem Nejat, TİÇSF'nın itimatnamesi elinde olduğu halde, Bakûya gitti. 1920 Eylül'ünün ilk günü Doğu Halkları 1. Kurultayı toplandı. Delegelerden biri de: Mustafa Suphi idi.

Türkiye Komünist Partisi 1. Kongresi

Mustafa Suphi ve Ethem Nejat, 1920 Eylül'ünde Bakû'da buluştular. Mustafa Suphi ve Ethem Nejat, Doğu Halkları Kurultayı bittikten hemen sonra (iki gün sonra) Bakûda, Kızılordu Klübünün salonunda 10 Eylül 1920 günü saat 17'de Türkiye'den ve diğer ülkelerden gelen 74 delege ile «Birinci ve Umumi Türk Komünistleri Kongresi»ne katıldılar.

Daha sonra Türkiye Komünist Partisi 1. Kongresi olarak anılacak olan toplantıya gelen 74 delege, 15 örgüt'ü temsilen gelmişlerdi.

Mustafa Suphi ve Ethem Nejat Anadolu'ya geliyorlar

Daha kongre toplanmadan Mustafa Suphi, Ankara hükümeti ile yazışmış ve «Türkiye Komünist Fırkası'nın (Mustafa Suphi'nin Bakû'da ittihatçılardan arıttığı parti), TBMM hükümetini ,emperyalist devletlerle mübarezede (çatışmada) bulunduğu müddet zarfında bütün kuvvetiyle müzaherete, harp cephelerinde zaaf ve teşettüte (güçsüzlük ve ayrılığa) sebep olacak her türlü ifratkârlıktan (aşırılıktan) tevakkiye (uzak durmağa) karar verdiği gibi, zulüm ve iktisaba (haksız el koyma) karşı mübareze (çatışma, karşı çıkma) hislerinin halk sinesinde derinleşmesini temin etmek üzere fırka faaliyetine geçmeğe lüzum görmüştür ki bunun şekl-i kanunide (yasalar dahilinde) cereyanı için BMM hükümetince dirig-i müsaade (iznin esirgenmesi) olunmayacağı memul (umut) edilmektedir.» demiştir.

Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve TKP Merkez Komitesi üyelerinden bazıları ve Mustafa Suphi'nin karısı yeni Sovyet Elçisi Budu Mdivani'nin kafilesi ile birlikte yola çıktılar. 28 Aralık 1920 günü Kars'ta, yani anavatandaydılar artık. Kars'ta törenle karşılandılar. Karabekir'in emri ile «Mustafa Suphi yoldaş için yer ayrılması» emri üzerine Ticaret Klubü konuklar için hazırlandı. Mustafa Suphi, Ethem Nejat, TKP Merkez Komitesi üyelerinin bir kısmı ve aralarında eski ittihatçı subayların da bulunduğu daha bir kaç kişiKars'ta üç hafta kadar kaldılar. Ali Fuat Cebesoy ile çeşitli konular müzakere edildi.

Ve Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve arkadaşları «Ölüm Yolculuğuna» çıktılar. Kars'tan Erzurum'a gidiyorlardı. Oradan da Ankara'.ya...

Ancak devrim rüzgârları kadar faşizm rüzgârları da esiyordu Doğu Anadolu yaylasında. Cinayet yumağı ağır ağır çözülüyor ve «şifre veren paşalar» 15'lerin ölüm fermanını yazıyorlardı.

Gizli yazışmalar, gizli yazışmaları izledi:

Erzurum Valisi Hamit'in gündümündeki Erzurum Muhafaza-i Mukaddesat Cemiyeti (Mukaddesatı Koruma Cemiyeti) harekete geçti. Mustafa Suphi ve arkadaşları Erzurum'a sokulmadılar. Kazım Karabekir akılalmaz bir ikiyüzlülükle, onlara «kendilerini halkın galeyanından koruduğunu» söylüyordu. Salyalar saçan

(Devamı 5. sayfada)

Sosyalizmin temel kavramları

SINIFSIZ TOPLUM

Sosyalist toplum belirttiğimiz gibi sınıfsız toplumun aşağı aşamasını teşkil etmektedir. Sınıflar arasındaki uzlaşmaz çelişkiler ve sömürü ortadan kalkmış, ama farklı sınıflar ve devlet varlığını sürdürmektedir. Şimdi sınıfsız toplumun üst aşamasını, mükemmel biçimini kısaca incelemek istiyoruz.

Sosyalist toplumda genel olarak iki farklı sınıf bulunmaktaydı: işçi sınıfı ve köylülük. Bunlar arasındaki farklılığın temeli bunların üretim araçları ile aralarında olan farklı ilişkilerinden, yani farklı mülkiyet ilişkilerinden kaynaklanıyordu. İşçi sınıfı kontrolü altında tuttuğu devlet vasıtasıyla sanayideki bütün üretim araçlarını bütün toplumun adına elinde bulunduruyor, tarım işletmeleri ise genel olarak köylü kooperatiflerinin mülkiyetinde bulunuyordu. Sosyalist toplumdaki sınıf farklarının yok olması ancak bu farklı mülkiyet biçimlerinin kalkmasıyla mümkün olacaktır. Bu nasıl sağlanacaktır?

Sınıfsız toplumun teknik ve maddi temelinin yaratılması

Sosyalist toplumdan sınıfsız topluma geçişte en büyük sorun, bu düzenin maddi ve teknik temelinin sağlanmasıdır. Sınıfsız toplumun gerçekleşmesi için bu şarttır. Çünkü sınıflar arasındaki üretimdeki aldıkları yerlerin farklılığından doğan sosyal eşitsizliklerin ortadan kalkması için, bütün üretim dallarında çok yüksek ve eşit bir üretkenlik seviyesine erişilmesi gerekir. Tarımın tamamen makineleşmesi ve otomasyonu, tarımda çalışanlarla sanayide çalışanların üretimde aynı yeri almasını sağlıyacaktır. Bu bütün çalışanların üretim araçları karşısındaki tavırlarının aynı olmasını, yani sınıf farklarının ortadan kalkmasını getirecektir.

Bu yüzden sınıfsız toplumun kurulması sürecinin belirleyici temeli, üretici güçlerin çok hızlı bir gelişmesi olacaktır. Sınıfsız toplumun temeli, yüksek bir üretim düzeyi ve bunun sayesinde insanların artan maddi ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayan, nitelik ve nicelik olarak yüksek maddi ve teknik yapıdır. Ancak bu yüksek üretim düzeyiyledir ki, gerek sınıfların arasındaki sosyal eşitsizlikler ortadan kalkacak, gerekse toplumun yarattığı zenginlikler «herkes yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar» ilkesine uygun bir şekilde paylaşılabilecektir. Herkesin bütün ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için, toplumun üretici güçleri son derece gelişmiş olmalıdır.

Sınıfsız toplumun maddi ve teknik temelini muazzam bir üretim potansiyeli belirleyecektir. Bu bütün üretimin-kırda olsun, şehirde olsun-elektrifikasyonunu, mekanizasyonunu ve otomasyonunu gerektirecektir. Toplumsal üretim en optimal biçimde planlanabilecek, üretici güçler bölgelere en rasyonel şekilde dağıtılacak ve çeşitli bölgelerin eşit olarak gelişmesi sağlanacaktır. Tabiat zenginlikleri ve insan işgücü en etkili ve faydalı biçimde kullanılacak, üretimin işin ve yönetimin bilimsel bir şekilde planlanması bütün toplum çapında sağlanacaktır. Sınıfsız toplumda bilim artık bir üretici güç haline gelmiş, üretimin kendisi de bilimin teknik bir uygulamasına dönüşmüş olacaktır.

Üretimin maddi ve teknik temelinin bu derece geliştirilmesi sonunda, artık çalışmanın niteliği de temelden değişecek ve çalışma insanların en önemli hayati ihtiyacı ve bütün yeteneklerinin ve özelliklerinin en önemli gelişme ve uygulanma alanı olacaktır. Sınıfsız toplum, «bireyin özgürce gelişmesinin, herkesin özgürce gelişmesinin önşartı» (Marks-Engels) haline geldiği bir toplum düzeni olacaktır. Üretici güçlerin ve emek üretkenliğinin yüksek gelişme düzeyi, çalışma zamanının azalmasına ve insanların çalışma dışındaki zamalarının artmasına yol açacaktır. Bu ise herkesin bilim, sanat ve sporla uğraşması için bol bol zaman bulmasını, kişiliklerini özgürce geliştirmelerini ve yaratıcı faaliyete girmelerini sağlıyacaktır.

Bütün bu kazançların önşartı olan maddi ve teknik temelin yaratılması, bilimsel-teknik devrimin başarılarının, organik bir şekilde yeni ekonomik ve toplum düzeni ile birleştirilmesi sayesinde mümkün olacaktır. Bilimin ve tekniğin ürettiği keşif ve icatların üretim sürecinde uygulanmasıyla bütün üretimin elektrifikasyonu, mekanizasyonu ve otomasyonu sağlanmış olacaktır.

«Herkes yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar»

Sınıfsız toplumun yaratılmasında ikinci temel görev, üretim ve tüketimde «herkes yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar» ilkesinin uygulanmasının sağlanmasıdır. Maddi ve teknik temelin yaratılması, toplumun bütün üyelerinin çalışma hayatında yeteneklerini tam anlamıyla değerlendirmesini, topluma mümkün olan en büyük katkıyı yapmasını sağlayacak, «Herkese yeteneğine göre» ilkesi bu şekilde uygulanabilecektir. Sosyalist toplumda üretilen ürünlerin bölüşülmesinde geçerli olan ilke «herkes emeğine göre» ilkesiydi. Sınıflı toplumun kalıntılarının varlığı bunu gerekli kılıyordu. Halbuki sınıfsız toplumun üst aşamasında, bu kalıntıların hepsi tamamen aşılmış olacağı için ve aynı zamanda çok yüksek bir üretim düzeyine erişilmiş olduğu için, artık «herkese ihtiyacı kadar» ilkesi yürürlüğe girebilecektir. Bu, insanlar arasındaki sosyal eşitsizliklerin tamamen ortadan kalkacağı anlamına gelir. Üretici güçlerin gelişmesi, insanın ihtiyaçlarının da sürekli gelişmesi ve artması demektir. Bu yüzden sınıfsız toplum artan bir tüketim düzeyi ve sosyal eşitlikle karakterize edilebilir.

Sosyal eşitliğin sağlanması yanında, sınıfsız toplumda, kafa ve kol emeği arasındaki bütün farklılıklar da ortadan kalkar. Şehir ve kır, sanayi ve tarım arasındaki farklılıklar, sınıflar ve sosyal tabakalar arasındaki bütün farklılıklar tarihe karışırlar. Toplum tam anlamıyla sınıfsız toplum olur.

Yeni insanın yaratılması

Maddi ve teknik temelin yaratılması ve «herkes yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar» ilkesinin uygulanması yanında, sınıfsız toplumun gerçekleştirilebilmesi için, üçüncü bir görevin de yerine getirilmesi gerekir. Bu da, yeni bir insanın, sınıfsız toplumun insanının yaratılmasıdır. On binlerce yıldır sınıflı toplum bataklığında yaşamış olan insan, bu toplumların bütün pisliklerinin kalıntılarını beyninde taşır. Sınıflı toplum onu kendi öz varlığına yabancılaştırmış, tabiattan koparmış ve ona yaşamanın anlamını kaybettirmiştir. Sosyalist kuruluşun ilk adımları ve gelişmesi, insanı insan olmaktan çıkaran bu bozuklukların maddi temelini derhal ortadan kaldırır. Ama geçmiş toplumun kalıntıları, insanın düşünce ve davranışını daha uzun süreler etkiler. İşte bütün bu kalıntıların yok edilmesi, insanın kendi gerçek kişiliğine kavuşması için, onun eğitilmesi, yetiştirilmesi gerekir. Sosyalist toplumun insanları da bu durumun bilincindedir. Bu yüzden parti öncülüğünde insanlar ortakça birbirlerini eğitmeye birbirlerine yardımcı olmaya çalışırlar. Sınıfsız toplumun kuruluşuna paralel olarak, yeni insanın yaratılması da gerçekleşir. İnsanlık toplumu artık gerçek kişiliğine kavuşmuş, kendisinin tarih öncesini kapamıştır. Şimdi artık insanlık tarihi daha yeni başlamaktadır.

Sınıfsız topluma işçi sınıfı partisi öncülüğünde erişilir

Sınıfsız toplumun üst aşaması, alt aşama olan sosyalist toplumun bir devamıdır. Sosyalist toplumda politik gücün varlığını sürdürdüğünü, bunun gerekli olduğunu görmüştük. İşçi sınıfının partisi, devlet organları, sendikalar ve kitle örgütleri v.s. şeklinde bir dizi politik örgütlenme, bu toplumun düzenlenmesinde görev alıyordu. Sosyalist toplumun düzenlenmesi ve kurulması, sınıfsız topluma geçişin düzenlenmesinin başlangıcı demektir. Bu yüzden sınıfsız topluma geçişin yürütülmesini de bütün toplumun öncüsü olan işçi sınıfı partisi düzenliyecektir. Sosyalist devlet de, sınıfsız toplumun nihai zaferine kadar varlığını sürdürecek, bu şamadan kalkmasıyla o da yok olacaktır. Sınıfsız toplumun kuruluşu sürecinde insanların kendi kendilerini yönetimleri de başlamış olacaktır. Sınıfsız toplumda devletin ortadan kalkmasıyla, toplumdaki ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda insanlar kendi kendilerini yönetme yeteneğine de erişmiş olacaklardır. Buna erişilmesinin yolu, sosyalist toplumda devlet yönetiminin giderek artan ölçüde demokratlaştırılması, insanların toplumsal örgütlenme düzeylerinin sürekli yükseltilmesiyle olacaktır.

İşçi sınıf partisi bütün toplumun politik lideri ve örgütleyicisidir. Partinin bütün politik, teorik, örgütleyici ve eğitici faaliyeti, sınıfsız toplumun gerçekleştirilmesine yönelecektir. Parti, sınıfsız topluma kadar öncülük görevini yerine getirecek ve partinin bilimsel temellere dayanan doğru politik çizgisi başarının güvencesi olacaktır.

Sınıfsız toplum bütün geçmiş gelişmenin zirve noktasıdır

Sınıfsız toplumun temel nitelikleri şöyle özetlenmiştir: «Sınıfsız toplum, bütün üretim araçlarının topluma ait olduğu, toplumun bütün üyelerinin sosyal bakımdan tamamen eşit oldukları, sürekli gelişen bilim ve teknik temeline dayalı olarak, kişilerin çok yönlü gelişmesinin ve üretici güçlerin hızla büyümesinin sağlandığı, toplumsal zenginliğin bütün kaynaklarının tam anlamıyla akıtıldığı ve «herkes yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar» şeklindeki büyük ilkenin hakim olacağı bir toplum düzenidir. Sınıfsız toplum, özgürce çalışan, yüksek bilinçli insanların kendi kendini yöneten son derece örgütlü bir birliği, toplumun yararına çalışmanın, herkes için hayati bir ihtiyaç ve bilinçli bir zorunluluk olduğu ve herkesin yeteneklerini topluma en faydalı olacak şekilde kullandığı bir toplum düzenidir.»

Sınıfsız toplum, insanlığın bütün geçmiş gelişmesinin zirve noktasıdır. Şimdiye kadar yaşamış bütün nesillerin, bütün ileri ve yararlı yanları eleştirici bir şekilde ele alınmış ve yeniden biçimlendirilerek yeni bir medeniyete dönüştürülmüştür. Bu, dünya devrimci hareketinin uzun ve zorluklarla dolu mücadelesi sonucunda elde edilecektir. Bu toplumun dünya çapında gerçekleşmesi, yani bütün insanlığın nihai kurtuluşu, daha çok zaman gerektirecektir. Bu sürenin ne kadar olacağını tayin edecek olan, bu toplumun yaratıcısının-milyonlarca işçinin-çalışması, bilinci, irade gücü, bilgi ve gücüdür.